

Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön valitus kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.11.2020 § 75, Surakka Erkki

Khall 01.02.2021 § 29

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei [x]

Liite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön valitus kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.11.2020 § 75, Surakka Erkki

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää Nivalan kaupungin lausuntoa Erkki Surakan tekemään kunnallisvalitukseen koskien Nivalan kaupunginvaltuuston 26.11.2020 pidetyn kokouksen §:ää 75. Surakka on hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa vaatinut §:n 75 päätöksen poistamista ja täytäntöönpanon kieltämistä kohdan "monitoimihallin suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen 100 000 €" osalta sekä kohdan "Kalliontien siirtäminen 890 000 €" osalta. Surakan mukaan päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä.

Valmistelijan ehdotus

Nivalan kaupunginhallitus toteaa alla olevilla perusteilla lausuntonaan, että kaupunginvaltuuston 26.11.2020 §:n 75 päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä kyseisiltä osilta eikä niitä siten tule poistaa eikä asettaa toimeenpanokieltoon.

Perustelut Erkki Surakan valituksen vaatimuksen kohtiin 1 ja 2:

Valituksen tekijän mukaan kaupunginhallituksen talousarvioesitystä koskevassa kokouksessa 3.11.2021 § 137 päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä, koska päätöksentekoon on osallistunut esteellisiä henkilöitä.

Nivalan kaupungin hallintosäännön § 130 mukaan "*Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättämiseen asti.*"

Kaupunginhallituksen 3.11.2020 § 137 esittelytekstissä kerrotaan, että kaupunginhallitus aloittaa talousarviokirjan käsittelyn käsittelemällä toimialojen 10 Kaupunginvaltuusto, 11 Tarkastuslautakunta, 12 Kaupunginhallitus, 40 Opetuslautakunta ja 60 Tekninen lautakunta ja näiden alaisten tehtäväalueiden esitykset talousarviotavoitteiksi ja määrärahoiksi. Esittelijällä on luonnollisesti läsnäolo- ja puheoikeus. Vakiintuneen käytännön mukaisesti kaupunginhallitus kutsuu kunkin toimialan toimialajohtajan esittelemään asiantuntijana oman toimialansa talousarvioesitystä. Puheenjohtaja toteaa hyväksytyyn läsnäolon ja läsnäolo merkitään kunkin pykälän kohdalle.

Tekninen johtaja Jouni Hautala oli läsnä kaupunginhallituksen § 137 kohdalla esittelemässä asiantuntijana teknisen toimialan talousarvioesitystä. Pöytäkirjamerkinnän mukaan tekninen johtaja poistui ko. pykälän käsittelystä klo 17.15 ennen päätöksen tekoa. Pöytäkirjamerkinnän mukaan pykälän käsittely jatkui teknisen johtajan poistuttua. Nivalan kaupungin hallintosäännön § 19 mukaan *Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta*. Valtuuston kokouksen esityslistan §:ssä 1 todetaan, että ”Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden”.

Kaupunginvaltuustossa kaupungin johtoryhmän puhe- ja läsnäolo-oikeus todetaan ennen jokaista valtuuston kokousta erikseen. Jos valtuusto ei hyväksy jonkun läsnäolo- ja puheoikeutta, se todetaan samassa pykälässä ja kirjataan pöytäkirjaan. Toimialajohtajat on kirjattu esityslistan läsnäololistaan. Tekninen johtaja on teknisen toimialan toimialajohtaja ja siten oikeutettu ja velvoitettu osallistumaan valtuuston kokouksiin.

Valituksen tekijän mukaan myös kaupunginhallituksen jäsenet Urpo Korkiakoski, Maarit Leppimaa, Eero Erkkilä, Mikko Päivärinta ja Ari Kukkurainen ovat yhteisöjäävejä, sillä perusteella, että he ovat kaupungin tytäryhtiön Nivalan Liikuntakeskus Oy:n hallituksen jäseniä. Kuntaliitto on todennut, että talousarvio on niin laaja päätös, että siinä harvemmin esteellisyyksiä syntyy. Yhteisöjäävi voisi tulla kyseeseen lähinnä, jos ko. yhtiön asioita käsitellään erikseen omana asianaan. Nivalan kaupungin talousarvio käsittely tehdään kokonaisuutena eikä yksittäisiä asioita käsitellä erikseen.

Valittajan mukaan valtuuston 26.11.2020 kokouksen § 75 on syntynyt myös virheellisessä järjestyksessä, koska asian käsittelyyn valtuustossa on osallistunut esteellisiä henkilöitä. Kyseinen valtuuston kokous oli ns. hybridikokous eli osa valtuutetuista oli läsnä samassa tilassa ja osa oli etäyhteydellä. Kokous myös streamattiin yleisölle. Kokoukseen oli vakiintuneen tavan mukaan kutsuttu tytäryhtiöiden toimitusjohtajat esittelemään yhtiönsä toimintasuunnitelmaa. Osa toimitusjohtajista oli paikan päällä odottamassa esittelyvuoroaan. Valtuuston kokous on julkinen, joten läsnäolo on laillista. Valtuustonpuheenjohtaja kutsui esittelijät vuorollaan kokoukseen esittelemään. Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toimitusjohtaja Pekka Niemelällä oli siten oikeus olla läsnä valtuuston kokoustilassa ja pyydettyä kertoa pyydetystä aiheesta.

Talousarvioon investointiosaan hyväksyttiin tiensiirtomääräraha. Tiansiirtoa koskevat urakat ko. kohteeseen kilpailutetaan hankintalain mukaisesti erikseen, ei kyseisen määrärahan päättämisen yhteydessä. Valtuutettu on kuntalain 97.1 §:n mukaan esteellinen käsittelemään valtuustossa asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolain 28 §:n 2–3 momentissa tarkoitettua läheistään ns. intressijäävi. Valtuutettu Eero Erkkilän ei voi katsoa olleen intressijäävi sillä perusteella, että hänen yhtiönsä voisi halutessaan osallistua myöhemmin mahdolliseen urakointikilpailuun. Eero Erkkilä Ky ei ole viime vuosina osallistunut kaupungin järjestämiin urakkakilpailuihin, kuten valituksessa on esitetty.

Kalliontien siirto pohjautuu Pohjois-Pohjanmaan liiton hallinnoimassa Kaapo-hankkeessa, jossa Nivalan kaupunki oli mukana, laadittuihin yleissuunnitelmiin. Kaapo-hankkeessa tavoitteena oli kaupunkien keskustojen fyysinen ja toiminnallinen kehittäminen. Hankkeessa keskityttiin Liikuntakeskuksen ja lähialueen kehittämiseen. Yleissuunnitelmassa esitettiin linjaukset, joilla luodaan mahdollisuudet Liikuntakeskuksen alueen kehittämiseen vetovoimaiseksi liikunta-alueeksi, jossa keskeiset liikuntapaikat sijaitsevat samalla alueella.

Kaapo-hankkeen päätyttyä kaupunki teetti laaditun yleissuunnitelman pohjalta alueen liikenteen yleissuunnitelmat. Liikenteen yleissuunnitelmien valmistuttua kaupunki käynnisti alueella asemakaavamuutoksen (Tekninen lautakunta 29.11.2017 § 106). Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavaehdotuksen 28.2.2019 § 8. Muutosalueen kadunrakentamissuunnitelma laadittiin yhtä aikaa asemakaavaprosessin kanssa. Katusuunnitelmat olivat samanaikaisesti nähtävillä asemakaavaehdotuksen kanssa. Tekninen lautakunta hyväksyi asemakaavamuutoksen mukaiset katusuunnitelmat 9.5.2019 § 36, asemakaavamuutoksen saatua lainvoiman. Asemakaavamuutoksen ja katusuunnittelun osalta nähtävillä oloaikoina ei jätetty lausuntoja, muistutuksia tai mielipiteitä, jotka olisivat aiheuttaneet muutoksia asemakaavan tai katusuunnitelmien ratkaisuihin. Näillä tiedoilla ei esteellisyydelle ole perusteita.

Valituksen tekijä esittää, että Nivalan kaupungin talousarviossa monitoimihallinsuunnitteluun ja rakentamisen aloittamiseen hyväksytty 100 000 €:n määräraha on kirjattu virheellisesti tasetilille ”8200 Muut osakkeet, osuudet ja sijoitukset”. Talousarviovaiheessa on varauduttu rahoittamaan monitoimihallin rakentaminen kaupungin tytäryhtiön taseeseen siten, että kaupunki tekee oman pääoman ehtoisen sijoituksen tytäryhtiöön. Tästä syystä määrärahavaraus on tehty kaupunginhallituksen alaisuuteen tilille ”muut osakkeet, osuudet ja sijoitukset”. Kaupunginvaltuusto vahvisti investointiosan talousarviokokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen lausunnoksi kunnallisvalitukseen.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää todeta, että kaupunginvaltuuston 26.11.2020 § 75 päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä sitä siten tule poistaa eikä asettaa toimeenpanokieltoon. Tehty kunnallisvalitus on aiheeton.

Nivalan kaupunginhallitus esittää hallinto-oikeudelle nopeaa käsittelyä tehdyn valituksen ja erityisesti valituksessa esitetyn täytäntöönpanokiellon osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (4.2.2021 mennessä)

Khall 08.11.2021 § 119

66/02.02.00/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei [x]

Liite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 20.10.2021

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää lausuntoa Erkki Surakan vastaselitykseen ja täytäntöönpanokieltoon. Hallinto-oikeudelta pyydettiin vastauksen antamiseen lisää aikaa puhelimitse, lisää aikaa annettiin 9.11.2021 saakka. Pyydetty asiakirjat on toimitettu 2.11.2021.

Valmistelijan ehdotus

Nivalan kaupungin talousarvion käsittelyä on jatkettu 3.11.2020 kokouksessa, § 317. Tuolloin käsittelyssä on ollut mm. teknisen lautakunnan talousarvioesitys. Teknisen toimialan toimialajohtaja Jouni Hautala on ollut kutsuttuna asiantuntijana esittelemässä teknisen lautakunnan talousarvioesitystä. Tekninen johtaja ei ole toiminut kirjausten mukaan pykälän esittelijänä. Pykälän kirjauksesta voi todeta, että § 317 esittelijänä kaupunginjohtaja Päivi Karikumpu on tehnyt esityksen kaupunginhallitukselle, ei tekninen johtaja Hautala. Kaupunginjohtaja on kirjattu esittelijäksi myös läsnäololistaan.

Tekninen johtaja Jouni Hautala on merkitty läsnäololleeksi § 317 käsittelyn aikana klo 17.15 saakka. Sama aika on merkitty myös läsnäololistaan teknisen johtajan kohdalta. Valituksessa todetaan, että pykälän käsittelystä välillä poissa ollut Pihlajaniemen poissaoloaika kertoisi, että Hautala on ollut paikalla päätöksenteon aikana. Pihlajaniemen poistuminen ei tapahtunut esteellisyyden takia, tästä olisi pöytäkirjassa merkintä. Pykälän merkintöjä kohdassa pykälän aikana on kuitenkin todettu poistuneeksi jäsen Pyykkönen klo 17.40 ja jäsen Leppimaa klo 17.21. Joten pykälän käsittely on jatkunut teknisen johtajan poistumisen jälkeen. Siten tekninen johtaja ei ole voinut olla päätöksenteon aikaan paikalla.

Pöytäkirjaan kirjataan kohtaan ”Merk.” pykälän aikaiset tapahtumat. Jos henkilö, jolla ei ole hallintosäännön mukaan oikeutta olla toimielimen kokouksessa paikalla muutoin kuin kutsuttuna, on läsnä tietyssä pykälässä, hänen läsnäoloaikansa merkitään kyseisen pykälän kohdalle. Ajan kirjaamisella ilmoitetaan, että henkilö on ollut paikalla vain tietyn osan ja ajan pykälän aikana.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelijan ehdotuksen lausunnoksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle valittaja Erkki Surakan vastaesitykseen.

Tehty kunnallisvalitus on aiheeton.

Päätös

Hyväksyttiin.

OTE:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (9.11.2021 mennessä), Erkki Surakka